

teit bij onvoldoende kern van wezenlijke verbeelding; is er eene van wulpsch-zinnelijke verfijning bij onvoldoenden grond van verborgen harts-tochtelijkheid. Men behoeft deze te geparfumeerde wereld slechts met die van Watteau, of ook Fragonard, te vergelijken, om te gevoelen hoe bloedeloos, hoe futiel, hoe onmachtig zij is bij alle fijnzinnige, geraffineerde, soms ook perverse charme. Daarbij repeteert zij zich te voortdurend in haar werk, hetgeen hier eer op geestelijke armoede, althans beperktheid, dan op innerlijke concentratie duidt. Zulk een kunst — typisch „bourgeois”, typische uiting van een ziek en moe geslacht — kan mij slechts boeien, wanneer ik, hoe dan ook, achter deze wereld van zang en spel en dans kan voelen een voldoende robuuste, zij het dan gewetenlooze, levensdrift, of een door smart gelouterde levensbiecht.

En een enkele maal openbaart ook Marie Laurencin een dieperen weemoed, als een laatste zucht naar solieder levenswaarden, den weemoed van het bloeien-en-vergaan, den weemoed van aller dingen vervluchtigende kortstondigheid. (Een weemoed zonder bevrijding, dus machteloos). Het werk wordt dan, hoewel in onvoldoende mate nog verantwoord, van een eigene, bizarre bekoring. De vleiende, vloeiende, gedistingeerde kleur wordt dan beteekenisvol. Hare zinnelijkheid, als een zoet-druppelend gif, verkrijgt dan zijn speciale en vreemde aantrekkelijkheid door een belangelooze, welhaast zuiver-psychische voordracht. Zij verhoudt zich dan tot Suzanne Valadon als een blanke orchidee tot een stralende zonnebloem; in den regel is de verhouding te zeer eene van het kasplantje tot den eik. Men begrijpe mij goed: ik verlang niet dat zij m a n n e l i j k e r zou schilderen! Ik verlang slechts dat zij waarachtig v r o u w e l i j k e r zou schilderen, d.w.z. met inniger overgave, met toegewijder aandacht. Ik mis hier de o n g e w e t e n gratie van het liefdevolle; ik mis hier den dwang der noodzaak of de verijling van een metaphysische gestemdheid; ik mis hier, tenslotte, d e t r a g i e k van het *décadente*. Ik mis hier liefde, maar óók haat, maar óók verbittering, maar óók cynisme — als bij den vicieuzen Lautrec, den modieuzen van Dongen!

In den grond staat Marie Laurencin zooveel hooger niet dan een Aubrey Beardsley; al vervalt zij nooit tot het formeel-decoratieve, al behoudt zij immer een nerveuser gevoels-vibreering in haar feilloos raak en zuiver gecomponeerde doeken; al weet zij soms met wel zéér eenvoudige middelen een sprookjesachtig effect te bereiken! — Als invloeden mag men allereerst Matisse en ook de Picasso der Epoque bleue noemen. Het bij dit artikel gereproduceerde werk van omstreeks 1914, toont een overgangsfase van een smaakvol, kundig impressionisme naar de latere moderne phantasieën (waarin een zoo ouderwetsche gevoelsfeer soms behouden bleef); deze periode kenmerkte zich door een streven naar directer styleering en grooteren eenvoud.